

Til: Instituttstyret
Fra: Instituttleder

Sakstype: V-sak
Møtesaksnr.: V-sak 54
Møtenr.
Møtedato: 06.12.2022
Notatdato: 28.11.2022
Arkivsaksnr.:
Saksbehandler: Lin Malin Ullern

Budsjett 2024 med langtidsprognose 2024-2028

Instituttstyret skal som øverste organ ved instituttet vedta instituttets årsbudsjett. Utkast til budsjett ble diskutert på instituttstyremøtet 1. november 2023 og legges nå frem for vedtak. Frist for rapportering av budsjett til fakultetet er 8. desember 2023.

I det vedlagte rammenotatet presenteres utkast til budsjett 2024 samt langtidsprognose 2024-2028 for øremerkinger og langtidsrammen basert på måltall. Budsjett for drift og timelønnsunderlag for perioden 2024 til 2028 er også vedlagt.

UiOs hovedprinsipp for økonomistyring er rammestyring i et femårig rullerende perspektiv. Dette betyr at instituttet skal gå i tilnærmet balanse i femårsperioden. Med Kunnskapsdepartementets innføring av nye regler for oppbygging og anvendelse av ubenyttede bevilgninger, er det grunn til å også tilstrebe en større grad av balanse i årsbudsjettene.

Tildeling fra fakultetet og øvrige inntekter

Fakultetsstyret vedtok 15. september 2023 foreløpig fordelingen til instituttene for 2024.¹ Forslag til statsbudsjett 2024 den 6. oktober medførte ingen vesentlig endring i rammen til HF. IAKH er tildelt 77 mill. kroner, som er en økning på 5,2 mill. (7,2 %) fra 2023. Dette inkluderer rekrutteringsstillinger på 19,7 mill. finansiert av fakultetet, en økning på 4,7 mill. (31,5%). Uten rekrutteringsstillinger er økningen på 0,4 millioner kroner (0,8%).

I tillegg til vedtatt rammetildeling fra fakultetet, har instituttet inntekter i form av nettobidrag (frikjøpsmidler og indirekte kostnader) fra eksternt finansiert virksomhet. Inntektene fra eksternt finansierte prosjekter utgjør 14,6 millioner kroner i 2024, fra frikjøp totalt 0,5 millioner. Instituttet får en reduksjon i basiskomponenten (tidligere kalt studieplasskomponenten) på 2,2 millioner kroner (-7,4 %). Resultatbaserte midler øker med 3,7 millioner kroner (14 %). Utdanningskomponenten øker med 0,4 millioner kroner (1,8 %) grunnet økning i satsene. Forskningskomponenten har totalt en økning på 3,3 millioner kroner (56 %) og skyldes hovedsakelig økning i EU-midler.

¹ [Protokoll fra møte 04/2023 i Fakultetsstyret - Det humanistiske fakultet \(uio.no\)](#)

For øremerkede midler er det en reduksjon på 1,1 millioner kroner fra 2023. Nedgangen skyldes at det ikke lenger tildeles midler til Faglige prioriteringer III, samt at instituttet belastes for økonomitjeneste på fakultetet. Samtidig er det ikke trekk for energikostnader i 2024. Andre endringer gjelder prisjustering.

Budsjettposter/satsninger 2024

Forslaget til kostnadsbudsjett for 2024 baserer seg i hovedsak på en videreføring av tidligere praksis med nødvendige justeringer og ventede endringer i behov. Fra 2023 er det også lagt inn kutt grunnet ny pensjonsberegning. Kostnader knyttet til Faglige prioriteringer III og UiO: Norden er ikke tatt med.

Lønnskostnader

Lønnskostnadene er den klart største utgiften til instituttet og er i hovedsak knyttet til faste stillinger. Det er budsjettert inn en samlet estimert lønnsøkning på 4,9 % i 2024.

Fast vitenskapelig ansatte

Lønnskostnadene for fast vitenskapelig ansatte er i 2024 knyttet til åtte ansatte på arkeologi, tre på konservering og 28 (29) ansatte på historie. Ansatte i 70-100 % permisjon i hele perioden er trukket fra. Det er ventet at det i løpet av siste halvdel av året starter opp to nye faste stillinger, en i historie og en i konservering, som er under behandling.

Bistillinger

Det vil i 2024 være fire toerstillinger ved instituttet, alle tilknyttet historie. Det er ikke planlagt noen nye bistillinger i 2024.

Rekrutteringsstillinger

Instituttet finansierer noen rekrutteringsstillinger, som kommer i tillegg til stillingene tildelt fra fakultetet. Det er budsjettert med oppstart av syv HF-finansierte rekrutteringsstillinger, samt to egenfinansierte. For 2024 vil to doktorgradsstipendiatstillinger dekkes av instituttet. I tillegg kommer 4,5 årsverk gjennomføringsstipendiater.

Tekniske og administrativt ansatte

Lønnskostnadene for faste tekniske og administrativt ansatte er knyttet til 23 administrative stillinger (inkludert instituttleder) og én teknisk stilling i konservering (20 %). Antallet er inkludert fire ansatte ved formidlingsteamet Norgeshistorie og en vikar (sykefravær).

Driftskostnader

Driftsmidler til fast vitenskapelig ansatte, vikarer og egenfinansierte rekrutteringsstillinger

De personlige driftsmidlene den enkelte disponerer til forskning foreslås til 25 000 kr i 2021. Samlet beløp 1 500 000 kr.

Forskningsmidler

Det foreslås at det settes av midler til forskningsaktiviteter knyttet 11 forskergrupper. Midlene tildeles fortløpende ut fra innsending av en kombinasjon av søknad og bestilling. Forslag: 1 100 000 kr.

Støtte til ERC søkere

Det foreslås avsetning på 100 000 kr.

Forskerutdanning

Det foreslås at det settes av 350 000 kr til forskerutdanningskurs, midtveisevalueringer og disputaser.

Formidling

Det foreslås at det settes av 300 000 kr til formidlingstiltak, inkludert Norgeshistorie.no ved instituttet.

Praksisrettet utdanning

Det foreslås at det settes av midler til ulike praksisaktiviteter ved alle tre fag:

- Arkeologi: 350 000 kr til feltkurs, ekskursionsjonen og andre praksisrettede tiltak
- Konservering: 150 000 kr til drift av arterier og laboratoriet, og andre praksisrettede tiltak.
- Historie: 150 000 kr til arkivreiser for masterstudenter og diverse praksisaktiviteter.

Eksamen

Det foreslås at det settes av 1 000 000 kr til kostnader knyttet til sensur. Det er ventet at utgiftene til sensur vil bli høyere enn tidligere år som følge av kravet om to sensorer.

Satsing på utdanning

Det foreslås 300 000 kr til læringsassistenter.

Årsplanstiltak

Det foreslås avsatt 150 000 til årsplanstiltak.

Studentaktiviteter

Det foreslås å sette av 550 000 kr til studentaktiviteter i form av programaktiviteter og reise (inkludert ekskursionsjoner) og midler til studentorganisasjonene. Midlene fordeles til programmer (320 000 kr) og fagutvalgene (230 000 kr) ut fra studenttall.

Diverse kostnader knyttet til undervisning

Det foreslås at det settes av 100 000 kr til kompendier, honorarer og andre mindre kostnader knyttet til undervisning.

Driftsmidler stipendiater

Det foreslås økning til 500 000 kr i driftsmidler (fra 410 000 kr) til stipendiater sfa økning i antall rekrutteringsstillinger.

Generell drift

I den nye økonomimodellen omfatter generell drift ulike former for personalrettede tiltak i tillegg til drift av instituttet, så som lesesalsinspektører, bedømmelser, kontorrekvisita, kurs og konferanser. Det foreslås at det settes av totalt 1 060 000 kr.

Rekruttering

Det foreslås å skille ut «Rekruttering» fra «Generell drift» som eget delprosjekt fra 2024, da det er greit å synliggjøre kostnader knyttet til nye faste vitenskapelig ansatte. Det gjelder flyttekostnader (fra utland) og språkopplæring.

Langtidsprognose

Det har, som nevnt innledningsvis, ikke kommet vesentlige endringer i rammen for 2024 og årene fremover etter at statsbudsjettet ble fremlagt 6. oktober.

Det er alltid vanskelig å forutse inntektene til instituttet i langtidsperioden. De siste årene har den største risikoen vært knyttet til politiske endringer i omgivelsene, spesielt tildeling av forskningsmidler fra NFR. Nå er det også usikkerhet mht lønnsutviklingen (rammen er mindre enn faktisk kostnadsøkning) og hvordan Utsynsmeldingen og den nye finansieringsmodellen fra 2025 vil slå ut for UiO, og da spesielt fakultetet.

Instituttet har mottatt langtidsprognose hvor vedtatte rammer for 2024 er innarbeidet. Rammene for 2024-2028 er estimater, da UiO kun gir fakultetene rammer for det påfølgende året (2024).

Nytt ved HF er pilotering av en ny langtidsprognosemodell (kalt LØP). På bakgrunn av historikk, analyser og kjente beslutninger lages det tre scenarier for langtidsperioden. Det såkalte «beste estimat» er det instituttet anser mest sannsynlig, så lages det utfallsrom med øvre (mest optimistiske) og nedre estimater. Nettobidrag fra «beste estimat» er innarbeidet i langtidsprognosen, men ikke måltall knyttet til det nye ERC-prosjektet.

Instituttet har meget dyktige forskere, og har nylig fått tilslag på et stort ERC-prosjekt (POLYCHROME ved konservering). Det sendes stadig prosjektsøknader både til NFR og ERC. Prosjekter som har startet i 2023 og starter opp i 2024 vil gi inntekter (nettobidrag) til instituttet i hele perioden for langtidsbudsjettet.

Fremtidige tildelinger vil også avhenge av resultatene til instituttet. Basisdelen (studieplasser) tildeles på bakgrunn av snittet av studiepoengsproduksjonen de fire siste årene, mens resultatdelen baserer seg på snittet for resultatene fra de tre foregående årene. I langtidsprognosen legger instituttet inn måltall for den videre perioden som da blir grunnlaget for estimatene for fremtidige fordelinger (se vedlagt oversikt over måltall). Den viktigste inntektskilden for IAKH er studiepoengsproduksjonen.

Instituttet har også en viktig inntektskilde i eksternt finansierte prosjekter i form av resultatmidler og nettobidrag.

I den nye LØP-modellen er «beste estimat» inkludert nettobidrag fra det nye ECR-prosjektet. I øvre estimat ligger det en økning på to MSCA og ett NFR fremtidige prosjekter hvert år fra 2025-2028. Det utgjør en økning på ca. 7,4 millioner kroner i nettobidrag. I nedre estimat ligger det bortfall av 0,5 NFR-prosjekter hvert år, som utgjør 2,8 millioner for hele perioden.

Den klart største kostnaden til instituttet er lønn. Dette betyr at de viktigste prioriteringene gjøres i stillingsplanen og øvrige ansettelser. Til grunn for langtidsprognosen ligger følgende:

Fast vitenskapelig ansatte – I tillegg til eksisterende ansatte er gjenværende stillinger i stillingsplanen lagt inn i budsjettet. Disse er fordelt utover hele langtidsperioden og er tenkt som forskuttering av avganger i et lengre perspektiv. Det er lagt inn et estimat for lønnsøkning i forbindelse med professoroppykk.

Rekrutteringsstillinger – Det er lagt inn to nye egenfinansierte rekrutteringsstillinger i langtidsprognosen. Policy for tildelinger av stipendiatstillinger ble gjennomgått i 2021.

Administrasjon – det er ikke lagt inn ytterligere administrative stillinger i administrasjonen, men det vil tas inn vikarer for ansatte i foreldrepermisjoner.

Driftskostnader – Drift er videreført på tilnærmet likt nivå som i 2023.

Langtidsprognosen viser da et akkumulert resultat i 2028 på 3,2 millioner kroner i merforbruk.

Resultatbudsjett 2024

Budsjettet for 2024 viser at instituttet har inntekter på totalt 92,2 millioner kroner å disponere i 2024. Totale kostnader for 2024 er budsjettet til 99 millioner kroner. Av dette står lønnskostnadene for 93 millioner kroner.

Instituttet ligger an til et isolert resultat i 2024 på 6,75 millioner kroner i merforbruk.

I tillegg kommer akkumulert mindreforbruk fra 2023. Størrelsen på resultatet som overføres vil ikke være klart før året er over. Det er pr 23.11.23 estimert til 20,9 millioner kroner i mindreforbruk.

Forslag til vedtak:

Instituttstyret godkjenner det fremlagte forslaget til budsjett for 2024 og langtidsprognosen for 2024-2028, med de endringer man blir enige om i møtet.

Vedlegg:

- IAKH Budsjett 2024
- IAKH Langtidsprognose 2024-2028
- IAKH Drifts- og timelønnsunderlag budsjett 2024 og LTP pr. 27.11.2023